

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
Факультет економіки та управління
Кафедра фінансів

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни
УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ БІЗНЕСУ

підготовки магістра
галузі знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування
освітньо-професійної програми Фінанси і кредит

Силабус навчальної дисципліни УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ БІЗНЕСУ підготовки магістра у галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування за освітньо-професійною програмою Фінанси і кредит.

Розробник: Стащук О. В., завідувач кафедри-професор кафедри фінансів, доктор економічних наук, професор

Силабус погоджено:

Гарант ОПП

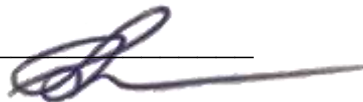

Микола КАРЛІН

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри фінансів

протокол № 1 від 30.08.2021 р.

Завідувачка кафедри

Олена СТАЩУК

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	07«Управління та адміністрування»,	вибіркова
Кількість годин / кредитів <u>120 / 4</u>	072 «Фінанси, банківська справа та страхування»,	Рік навчання 1
		Семестр 2-ий
ІНДЗ: <u>немає</u>	«Фінанси і кредит», другий (магістерський)	Лекції 20 год.
		Практичні (семінарські) 20 год.
		Консультації 8 год.
		Самостійна робота 72 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		<u>українська</u>

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ПП: СТАЩУК ОЛЕНА ВОЛОДИМИРІВНА

Науковий ступінь: доктор економічних наук

Вчене звання: професор

Посада: завідувач кафедри-професор кафедри фінансів

Мобільний телефон: 050-674-85-78

E-mail: Staschuk.Olena@vnu.edu.ua

Електронний розклад: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

1.Анотація курсу. Дисципліна Управління фінансовою безпекою бізнесу належить до переліку вибіркової дисципліни циклу спеціальної професійної підготовки магістра за освітньо-професійною програмою Фінанси і кредит та спрямована на формування у здобувачів системи глибоких обґрунтованих знань з управління фінансовою стійкістю та безпечністю суб'єктів господарювання, набуття практичних навичок щодо забезпечення безпеки бізнесу та дослідження актуальних проблем безпекознавчої компоненти підприємницьких структур, проведення діагностики та оцінки безпеки бізнесу в практичній діяльності та шляхів зміцнення.

Пререквізити. Вивчення дисципліни базується на знаннях з фінансів суб'єктів господарювання.

Постреквізити. Вивчення курсу сприятиме написанню випускної кваліфікаційної роботи за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування.

2. Мета і завдання навчальної дисципліни. Мета навчальної дисципліни – формування у здобувачів теоретичних знань, методичних та організаційних основ, а також практичних навичок управління фінансовою безпекою бізнесу, оцінки рівня безпеки бізнесу та формування практичних та методичних рекомендацій із підвищення рівня безпечності підприємницької та інших видів діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни Управління фінансовою безпекою бізнесу є: з'ясувати теоретичні, методичні та організаційні основи

фінансової безпеки; сформувавши у здобувачів комплексну систему знань із управління фінансовою безпекою бізнесу; опанувати методику оцінювання рівня фінансової безпеки суб'єктів бізнесу, виявити причинно-наслідкові зв'язки, джерела та механізм виникнення загроз фінансовій безпеці бізнесу; набути практичних навичок із управління фінансовою безпекою бізнес-структур.

Після завершення вивчення дисципліни студенти зможуть:

- виявляти основні загрози фінансовій безпеці суб'єктів бізнесу;
- визначати рівень фінансової безпеки акціонерних товариств, банківських установ, страхових організацій, територіальних громад, учасників фондового ринку тощо з використанням індикаторного підходу;
- здійснювати інтегральну оцінку рівня фінансової безпеки бізнесу;
- застосовувати специфічні методи дослідження у сфері управління фінансовою безпекою бізнесу;
- володіти ґрунтовними знаннями щодо сучасних теорій управління фінансовою безпекою бізнесу;
- обґрунтовувати рівень фінансової безпеки економічних агентів та пропонувати шляхи його підвищення та презентувати результати роботи;
- розробляти практичні рекомендації щодо нейтралізації фінансових ризиків бізнес-структур;
- ідентифікувати проблеми управління фінансовою безпекою бізнесу;
- розробляти стратегію фінансової безпеки бізнес-структур.

Результати навчання (компетентності).

Компетентності, яких здобувач набуде в результаті вивчення дисципліни:

Інтегральна компетентність (ІНТ)

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Програмні результати

ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПР10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

Структура навчальної дисципліни.

Денна форма навчання

2	Усього	Лек.	Прак тичні	Сам. роб.	Консуль тації	*Форма контролю / Бали**
<i>Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні основи управління фінансовою безпекою бізнесу</i>						
Тема 1. Фінансова безпека бізнесу та її місце в системі фінансової безпеки держави.	10	2	2	6	-	ДС,Т,РЗ / 12
Тема 2. Сутнісні характеристики фінансової безпеки економічних агентів.	12	2	2	6	2	ДС,Т,РЗ / 12
Тема 3. Інформаційне забезпечення управління фінансовою безпекою бізнесу.	10	2	2	6	-	ДС,Т,РЗ / 12
Тема 4. Стратегічне управління фінансовою безпекою бізнесу.	12	2	2	6	2	ДС,Т,РЗ / 12
Навчально-дослідне завдання аналітично - пошукового характеру (Тема 1- 4)	12	-	-	12	-	Р, П / 8
Разом за модулем 1	56	8	8	36	4	20
<i>Змістовий модуль 2. Управління фінансовою безпекою економічних агентів</i>						
Тема 5. Управління фінансовою безпекою акціонерних товариств.	8	2	2	4		ДС,Т,РЗ / 12
Тема 6. Управління фінансовою безпекою суб'єктів банківської сфери.	10	2	2	4	2	
Тема 7. Управління фінансовою безпекою страхових організацій.	8	2	2	4	-	ДС,Т,РЗ / 12
Тема 8. Управління фінансовою безпекою суб'єктів фондового ринку .	8	2	2	4	-	ДС,Т,РЗ / 12
Тема 9. Управління фінансовою	8	2	2	4		ДС,Т,РЗ /

безпекою підприємств реального сектору економіки.						12
Тема 10. Управління фінансовою безпекою підприємств бюджетної сфери.	10	2	2	4	2	Т, П, РЗ / 12
Навчально-дослідне завдання аналітично - пошукового характеру (Тема 5- 10)	12	-	-	12	-	Р, П / 8
Разом за модулем 2	64	12	12	36	4	12
Види підсумкових робіт						60
Модульна контрольна робота 1						МКР / 30 балів
Модульна контрольна робота 2						МКР / 30 балів
Всього годин / Балів	120	20	20	72	8	100

*Форма контролю**: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/РС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, П – презентація роботи; Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

*Бали***: поточне оцінювання проводиться за 12-бальною національною шкалою.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота полягає в:

- підготовці до модульного контрольного оцінювання за питаннями, підготовленими викладачем на основі лекційного матеріалу та з використанням відповідного навчально-методичного забезпечення;

- виконанні навчально-дослідного завдання аналітично-пошукового характеру (реферат та презентація до нього).

Головна мета навчально-дослідного завдання – набуття вмінь робити самостійні та правильні висновки на основі вивченої літератури, зібраного конкретного та фактичного матеріалу, викладати думки логічно, послідовно, систематизувати знання і повністю розкривати поставлену проблему. Вибір теми реферату здійснюється кожним студентом індивідуально. Обсяг реферату повинен становити 7 –10 сторінок.

Тематика навчально-дослідних завдань:

1. Фінансова безпека підприємства: методи оцінювання та механізм забезпечення.
2. Методика оцінювання фінансової безпеки підприємств реального сектору економіки.
3. Фінансова безпека кредитних спілок: сутність та механізм управління.
4. Стратегія зміцнення фінансової безпеки підприємства.
5. Організаційно-економічний механізм посилення фінансової безпеки фінансово-кредитних установ
6. Удосконалення методики оцінювання фінансової безпеки підприємства.
7. Проблеми управління фінансовою безпекою банківських установ.
8. Управління системою забезпечення фінансової безпеки акціонерного товариства.
9. Управління інтелектуально-кадровим забезпеченням фінансової безпеки суб’єктів господарювання.

10. Ефективність інституційного забезпечення фінансової безпеки суб'єктів господарювання.
11. Маркетингові інструменти забезпечення фінансової безпеки підприємства.
12. Інноваційні підходи до управління фінансовою безпекою підприємства .
13. Діагностика банкрутства та антикризове управління підприємством.
14. Управління фінансовими ризиками підприємства в системі фінансової безпеки суб'єктів господарювання.
15. Напрями та методика впровадження моніторингу фінансової безпеки суб'єкта господарювання.
16. Напрями зміцнення фінансової безпеки територіальних громад.
17. Напрями зміцнення фінансової безпеки
18. Організація фінансової розвідки в системі забезпечення фінансової безпеки суб'єктів господарювання
19. Механізм управління фінансовою безпекою суб'єктів фондового ринку.
20. Механізм управління фінансовою безпекою суб'єктів банківської сфери.
21. Обґрунтування фінансових інструментів управління фінансовою безпекою суб'єктів господарювання.
22. Вибір оптимальної інноваційної стратегії забезпечення фінансової безпеки підприємств.
23. Вплив конфліктів на фінансову безпеку бізнес-структур.
24. Рейдерство як загроза фінансової безпеки бізнес-структур.
25. Вплив тіньової економічної діяльності на фінансову безпеку бізнес-структур.

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика викладача щодо студента. Відвідування занять є обов'язковим. Навчання також може відбуватись в он-лайн формі з використанням програми Zoom або Teams office 365 за погодженням із керівником курсу за наявності об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування тощо). Недопустиме користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних із навчанням.

Політика щодо академічної доброчесності. Виконані завдання здобувачів мають бути результатами їх особистої роботи. Копіювання, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в роботі студента є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів виконання без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-0,5 бала за кожну роботу). Пропущені заняття без поважних причин повинні бути відпрацьовані здобувачем за індивідуальним графіком. Складання модулів відбувається лише раз відповідно до встановленого терміну, оскільки модульні контрольні роботи проходять у формі он-лайн тестування та є можливість отримати

відповідну кількість балів на заліку. Перескладання модулів можливе лише з дозволу деканату та за умови наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Зарахування результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті. Результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), зараховуються за наявності відповідного документу (сертифікат, свідоцтво тощо), які визначають тематику, обсяги та перелік результатів навчання.

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумкова оцінка у 100 балів за вивчення курсу розраховується таким чином:

Модуль 1	Модуль 2	Залік
1. Усне опитування під час заняття $(T1+T2+T3+T4)/4 = \max 12$ балів	1. Усне опитування під час заняття $(T5+T6+T7+T8+T9+T10)/6 = \max 12$ балів	1. Усне опитування під час занять (середня поточна оцінка Тем 1 – 10) = $\max 24$ бали
2. Навчально-дослідне завдання аналітично - пошукового характеру = $\max 8$ балів	2. Навчально-дослідне завдання аналітично - пошукового характеру = $\max 8$ балів	2. Навчально-дослідне завдання аналітично - пошукового характеру = $\max 8$ балів
3. Модульна контрольна робота 1 = $\max 30$ балів	3. Модульна контрольна робота 1 = $\max 30$ балів	3. МКР1+МКР2 = 60 балів

Якщо студент успішно виконав усі запропоновані викладачем завдання й отримав остаточну оцінку не меншу, ніж 60 балів, підсумкову оцінку він отримує без складання заліку. Така оцінка виставляється в день проведення заліку за умови обов'язкової присутності студента.

Якщо студент отримав остаточну оцінку нижчу за 60 балів, або бажає підвищити рейтинг, підсумкова оцінка визначається як сума балів, отриманих за поточний контроль (максимум 40 балів) та оцінки за залік (максимум 60 балів).

VI. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	Критерії оцінювання
90 – 100	Відмінно	Здобувач опрацював весь курс згідно з програмою, оперує основними поняттями та вміє їх застосовувати на практиці, здобув компетенції, знання та вміння, розв'язує завдання високого рівня складності
82 – 89	Добре	Здобувач опрацював весь курс згідно з програмою, оперує основними поняттями, може застосувати більшість положень на практиці, здобув компетенції, знання та вміння, розв'язує завдання високого рівня складності з незначними помилками
75 - 81	Добре	Здобувач опанував 80–90 % курсу згідно з програмою, оперує більшістю основних понять та може їх застосувати на практиці, здобув окремі компетенції, знання та вміння, розв'язує завдання середнього рівня складності

67 -74	Задовільно	Здобувач опанував 60–70 % курсу згідно з програмою, оперує деякими основними поняттями та може їх застосувати на практиці, здобув окремі компетенції, знання та вміння, розв'язує завдання середнього рівня складності з незначними помилками
60 - 66	Задовільно	Здобувач опанував 60 % курсу згідно з програмою, оперує деякими основними поняттями та може їх застосувати на практиці, здобув окремі компетенції, знання та вміння, розв'язує завдання середнього рівня складності з допомогою викладача
1 – 59	Незадовільно з можливістю з повторного складання	Здобувач опанував 60 % курсу згідно з програмою, оперує деякими основними поняттями, здобув окремі компетенції, знання та вміння, може розв'язати завдання середнього рівня складності лише з допомогою викладача

VII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна

1. Кнейслер О. В., Письменна Т. В., Костецький В. В., Лубкей Н. П. Фінансові ризики суб'єктів господарювання: навч. посібник. Тернопіль: ВЦ «Вектор», 2017. 138 с.
2. Крупка М. І., Яструбецька Л. С. Фінансова безпека суб'єктів господарювання: підручник. Львів: Вид во ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 319 с.
3. Соломіна Г.В. Забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємництва: навч. посібник. Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2018. 234 с.
4. Стащук О. В. Сучасна парадигма фінансової безпеки акціонерних товариств. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 398 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/19977>
5. Plastun A. Financial Security and Information from Financial Markets. Szczecin: Centre of Sociological Research, 2019. 164 с. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/74977/1/Monograph_Final_A5_Angle_Plastun.pdf
6. Prevention of criminal use of the banking system for the purpose of money-laundering / Basel Committee on Banking Supervision Statement. URL: <http://www.bis.org/publ/bcbssc137.ht>
7. Варналій З. С., Васильців Т. Г., Лупак Р. Л. Економічна безпека суб'єктів підприємництва: підручник. Чернівці: Технодрук, 2020. 458 с.
8. Живко З. Б. Методологія управління економічною безпекою підприємства : Монографія. Львів: Ліга-Прес, 2018. 474 с.

Додаткова

1. Garry J. Schinasi. Defining Financial Stability / Schinasi Garry // IMF Working Paper Series. 2004. WP/04/187. P. 1–16.
2. Азаренкова Г. М., Майборода А. В. Особливості формування підсистеми інформаційного забезпечення системи фінансової безпеки суб'єкта господарювання. Бізнес Інформ. 2020. №1. С. 210-217.
3. Біляк Ю. В. Систематизація наукових поглядів на сутність фінансової безпеки. Економіка та держава. 2020. № 8. С. 78-82.

4. Вівчар О. І. Вплив злочинної діяльності на економічну безпеку підприємницьких структур в постконфліктних умовах: ідентифікація загроз та механізми протидії. Актуальні проблеми правознавства. Вип. 1(17). 2019.с. 113-119.
5. Іванюта Т. М. Економічна безпека підприємства : Навчальний посібник / Т. М. Іванюта, А. О. Заїчковський. – К. : Центр учбової літератури, 2019. – 256 с.
6. Даценко Г. В. Формування системи підвищення рівня фінансової безпеки суб'єктів господарювання. Eurasian Academic Research Journal. 2019. № 2(32). Р. 12-19.
7. Пігуль Н. Г., Винокурова Н. В. Управління фінансовою безпекою вітчизняних підприємств. Приазовський економічний вісник. 2019. Вип. 2(13). С. 157-163.
8. Стащук О. В., Жук М. І. Фінансова безпека територіальних громад, як ключовий фактор забезпечення їх сталого розвитку. URL: <https://www.echas.vnu.edu.ua/index.php/echas/article/view/692/565>
9. Моделювання економічної безпеки: держава, регіон, підприємство : моногр. / за ред. Валерія Михайловича Геєця. Х. : Інжек, 2016. 240 с.
10. Фінансова безпека підприємств і банківських установ : монографія / за заг. ред. А. О. Єпіфанова. Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2015. 295 с.

Інтернет-ресурси

1. Законодавство України: веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: веб-сайт. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>
3. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку: веб-сторінка. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/>
4. Міністерство фінансів України: веб-сайт. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk>
5. Національний банк України URL: веб-сайт. URL: <https://bank.gov.ua/>
6. Державна служба статистики України: веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
7. Концепція фінансової безпеки України. URL: <http://www.ufin.com/ua/konceptcia/008.doc>.